

جام را به عمل می دهند
نه به حرفترسوها
به بهشت
نمی روند!

حامد جیرودی

روزنامه نگار

دری ۱۰۲، سوزه اصلی چند روز اخیر فوتبال ایران بوده است. مسابقه‌ای که به نظر می‌رسید با حضور کمک داور ویدیویی با حاشیه‌های کمتری برگزار شود اما نه تنها این اتفاق نیفتاد، بلکه VAR باعث شد تا اعتراض‌ها بیشتر شود و زخم‌های کهنه سر باز کند! مربیان و بازیکنان و مدیران پرسپولیس و استقلال به یکدیگر تاختند تا این بازی به محلی برای باز شدن عقده‌های در دل مانده تبدیل شود. شهرآوردی که در پی آن تنها ناراحتی و گله و شکایت بود که به سوی کمیته انضباطی روانه شد.

شکایت‌هایی که خود سرخابی‌ها هم می‌دانند هیچ نتیجه خاصی نخواهد داشت اما برای اینکه خود را منفعل نشان ندهند، شکایت می‌کنند تا بگویند ما به فلان رفتار واکنش نشان دادیم. شکایت‌هایی که این دربی زشت را زشت‌تر کرد چرا که واقعیت این است که این بازی معوقه، هیچ آورده فنی نداشت و تنها به میدانی برای هوچی‌گری عده‌ای تبدیل شد که از آنها سؤال فنی کنی، خود را در حد پد گواردیولا و یورگن کلوپ می‌دانند اما وقتی که «دو صد گفته چون نیم کردار نیست» در میدان حرفی برای گفتن ندارند. عجیب اینکه هر کدام از دو تیم پرسپولیس و استقلال از پنج

مسابقه آخر لیگ‌شان، فقط یک بازی را برده‌اند اما مدام بیانیه می‌دهند تا از هم عقب نیفتند! آمار می‌گوید که این مسابقه تنها چهار ضربه داخل چهارچوب داشت و این نشان می‌دهد که دو تیم هدف اصلی‌شان این بود که ابتدا نیازمند و اگر می‌بردند هم که چه بهتر، کار برای شان درمی‌آمد اما حالا که بازی مساوی شده نه خانی آمده و نه خانی رفته است. هر چند که در این میان، سود اصلی را اسپانان برد که به یکه‌تازی‌اش ادامه می‌دهد و آرام کارش را در جمع تیم‌های مدعی پیش می‌برد. در این میان، سرمربیان سرخابی سود انفرادی هم بردند. یحیی گل‌محمدی از زمان حضور روی

نیمکت پرسپولیس در مقطع دوم، ۱۱ دربی را تجربه کرده که هیچ‌کدام را در وقت‌های قانونی نیاخته و سه برد و هشت تساوی را در کارنامه‌اش ثبت کرده است. جواد نکونام هم با اینکه در شش تقابل نخستش به عنوان سرمربی با پرسپولیس، پنج باخت و یک تساوی داشت اما در بازی‌های اخیرش برابر این تیم دو برد و دو تساوی کسب کرده است. مربی‌ای که قبل از گل تساوی کوین پامگا از روی نقطه پنالتی و خصوصاً پس از آن، چنان از خود بی‌خود شده بود که بسیاری از علاقه‌مندان به فوتبال را به تحیر واداشت که آیا این رفتار در شأن سرمربی تیمی مانند استقلال هست؟ حالا شاید برخی بگویند او

جواب حرکات موزون افشین پیروانی را داده که باز هم به نظر توجیه مناسبی نیست. حالا پرسپولیس و استقلال دلخوش به این هستند که به هم باج ندادند و در شکایت و شکایت‌گشی هم برابر هم کم نیآورند اما حقیقت این است که آنها در مستطیل سبز ناکام بوده‌اند و به سختی و به ندرت برد را به هواداران‌شان هدیه داده‌اند. نتایجی که اگر هنوز تأثیر خود را کاملاً نشان نداده اما آمانه آن به ضرر آنهاست و این موضوع را در اذهان تعدادی می‌کند که ترسوها به بهشت نمی‌روند و جام را در نهایت به تیمی می‌دهند که در عمل پیروز شده باشد نه به حرف!

دربی ۱۰۲
در ۸ پرده

همان همیشه‌گی!

۱

۲

۳

۴

۱ پرسپولیس در دربی؛ بدون هیچ تغییر خاص و سورپرایزی، یحیی ترحیح داد همان ۱۱ مرد آشنا را با سیستم ۳-۲-۳ به میدان بفرستد. نبودن وحید امیری سیستم پرسپولیس را هفته‌هاست تغییر داده و دیگر خبری از بازی با دو مهاجم نیست. گرفتن وسط زمین هدف اصلی گل‌محمدی بود. خاصیت هافبک‌های پرسپولیس توپ نگه‌داشتن است اما تا کجا؟ فقط تا پشت محوطه جریمه. به آنجا که می‌رسند دچار دره همیشه‌گی فوتبال ایران می‌شوند، یعنی ارسال پاس آخر، چیزی که در این سال‌ها در فوتبال‌مان تبدیل به کیمیا شده. چرا پرسپولیس مالکیت بیشتری در نگاه‌داشتن توپ داشت؟ علت آن را در عدم پرس مربع جلوی استقلال بدانید. استقلالی‌ها برای اینکه اسیر ضدحملات ترابی و صادقی نشوند، خط پرس را عقب‌تر بردند تا توپ مدام بین مدافعان پرسپولیس و هافبک‌های دفاعی این تیم در جریان باشد. همین تاکتیک ساده پرسپولیس را در فاز تهاجمی خنثی کرد. پرسپولیس خودش را برنده دانست و حتی پس از گل عالیشاه کری‌خوانی را شروع کرد و ضررش را هم دید.

۲

این بازی جنگ نیمکت‌ها بود. یحیی با تعویض عمری و عالیشاه سعی کرد ورق را برگرداند. در این راه موفق هم بود اما همان مشکل همیشه‌گی عدم تمرکز و عقب رفتن بیش از حد، برد را از این تیم گرفت. این پنجمین باری است که پرسپولیس یحیی، برد را در لحظات پایانی مقابل استقلال از دست می‌دهد. علت آن بیش از هر چیزی به عدم تمرکز برمی‌گردد. پرسپولیس یحیی گل‌محمدی در حالی برتری‌اش را در وقت‌های تلف شده از دست داد که پیش از این هم چند بار این اتفاق تکرار شده بود! شاید باور کردنش سخت باشد اما این سومین باری بود که پرسپولیس یحیی برد دربی را در وقت‌های تلف شده از دست می‌داد! اولین بار در دربی ۹۳ این اتفاق افتاد. پرسپولیس در نیمه‌نهایی جام حذفی سال ۱۳۹۹ با نتیجه ۲ بریک از استقلال پیش بود. اما در دقیقه ۹۰+۳ محمد دانشگر گل مساوی را زد و بازی به وقت‌های اضافه و ضربات پنالتی رفت. در ضربات پنالتی هم استقلال پیروز شد. دومین باری که پرسپولیس در وقت‌های تلف شده برد دربی را از دست داد، دربی ۹۴ بود. در بازی رفت لیگ بیستم پرسپولیس باز هم ۲ بریک از استقلال پیش بود که این بار مهدی قایدی در دقیقه ۹۰+۳ گل مساوی را زد. در دربی ۱۰۲ هم این اتفاق برای سومین بار برای پرسپولیس یحیی افتاد. پرسپولیس که با یک گل از استقلال پیش بود و داشت خودش را برای جشن پیروزی آماده می‌کرد، در دقیقه ۹۰+۷ گل مساوی را دریافت کرد و برد را از دست داد. البته در دربی شماره ۱۰۱ پرسپولیس یک بار دیگر هم در طول ۹۰ دقیقه برد را از دست داد. پرسپولیس در فینال جام حذفی با یک گل از استقلال جلو افتاده بود اما در دقیقه ۹۰+۱۱ محمدحسین مرادمند موفق شد گل مساوی را بزند. این بازی هم به وقت‌های اضافه رفت اما این بار پرسپولیس موفق شد در وقت‌های اضافه گل برتری را بزند. یحیی در ۱۱ دربی سرمربی پرسپولیس بوده که ۳ برد و ۸ تساوی به دست آورده اما او می‌توانست ۳ برد دیگر (دربی فینال جام حذفی را برد) هم داشته باشد که هر ۳ را در وقت‌های تلف شده از دست داد!

۳

دربی باز بزرگ باز هم در دربی درخشید. امید عالیشاه سومین گل خود در دربی را با استفاده هوشیارانه از سوتی همزمان سهرابیان و حسینی و البته به نوعی روزبه چشمی، به ثمر رساند. عالیشاه راهی را می‌رود که قبلاً مهدی هاشمی‌نسب، مجتبی‌جباری، فرهاد مجیدی، ارسلان مطهری و علی علیپور رفته‌اند. وقتی گل‌های یک بازیکن مدام تکرار می‌شود، علت آن بیشتر از مسائل فنی، به مسائل روحی روانی برمی‌گردد. انگار وقتی امید به میدان می‌آید، استقلالی‌ها می‌دانند که باید یک گل برای امید کنار بگذارند. امید عالیشاه در دقیقه ۷۱ به عنوان بازیکن تعویضی وارد زمین شد و بازوبند کاپیتانی را از علیرضا بیرانوند گرفت. او ۶ دقیقه بعد توانست دروازه سیدحسین حسینی را باز کند. اگر این نتیجه پابرجا می‌ماند، او برای سومین بار گل پیروزی‌بخش پرسپولیس در دربی را به ثبت می‌رساند. او که به استثنای یک فصل حضور در تراکتور، ۱۰ سال است پیراهن پرسپولیس را بر تن دارد، رکوردی تاریخی به جای گذاشت و چهاردهمین دربی بدون باخت را تجربه کرد. امید عالیشاه علاوه بر حفظ نباختن در دربی، موفق شد یک رکورد دیگر هم بزند. تساوی در این مسابقه باعث شد رکورد شکست‌ناپذیری امید عالیشاه در دربی‌ها هم بهتر شود. او قبل از این بازی، ۱۱ بار در دربی مقابل استقلال بازی کرده بود که در هیچ‌کدام از آنها شکست نخورده بود و با مساوی شدن دربی ۱۰۲ تعداد بازی‌های بدون شکست عالیشاه به ۱۲ بازی رسید. اما او با گلزنی در این مسابقه یک رکورد دیگر هم زد. با گلی که امید در این مسابقه به استقلال زد فاصله بین اولین و آخرین گلش را در دربی افزایش داد. استقلال عالیشاه در دربی‌ها در دوم آذر ۱۳۹۳ و دربی شماره ۸۰ زده شده بود. آخرین گل او هم در دربی ۱۰۲ و تاریخ ۲۳ آذر ۱۴۰۲ زده شد. یعنی ۹ سال و ۲۱ روز بعد از اولین گل. عالیشاه البته در دربی قبلی هم که مربوط به فینال جام حذفی بود و در روز دهم خرداد همین امسال برگزار شده بود، گل زده بود. اما حالا با گلزنی در دربی ۱۰۲، فاصله بین گل‌های اول و آخرش را در دربی بیشتر کرد.

۴

برای بار صدم باید نوشت که علی نعمتی ذاتاً دفاع چپ نیست. او در دربی نه در حمله موفق بود و نه در دفاع. ضریب اشتباهات او به عنوان یک مدافع چپ اصلاً قابل قبول و استاندارد نیست. همین دست‌چاچی و علاقه زیاد او به خشونت بی‌دلیل باعث شد تا بالاخره پنالتی بدهد.

۵

استقلال در دربی؛ وفادار به همان سیستم ۳-۵-۲ فقط با تغییر نفر. حتی مصدومیت ایمان سلیمی و محمدحسین مرادمند هم باعث نشد نکونام دست به سیستمش بزند و صالح حردانی را مثل نیمه دوم بازی با فولاد به عنوان یکی از ۳ مدافع مرکزی بازی داد. نکونام بالاخره فهمید که اگر حردانی عقب باشد و یامگا جلوتر از او، استقلال چقدر خطرناک‌تر می‌شود. هر چه ذهنیت درباره استقلال در دربی‌های گذشته دارید کنار بگذارید، شما با یک استقلال جدید روبه‌رو هستید. استقلالی که شاید بازیکن کار در بیار و دربی‌ها درون زمین نداشته باشد، ولی بلد است بجنگد و حق خود را بگیرد. برای همین است که وقتی عالیشاه گل اول بازی را زد باور به نباختن از سوی نیمکت استقلال به درون زمین رسید. آنها از تمام ظرفیت خود در زمین و هوا استفاده کردند تا گل مساوی را با کمک VAR بزنند. فکر مفت‌نیز بودن سال‌هاست که خواسته هواداران استقلال از نیمکت تیم‌شان است. اینکه کادرفنی در ذهن بازیکن فرو کند که اینجا کجاست و بازیکن درون زمین با احساس مسئولیت بازی کند و با تمام توان و فراتر از ظرفیتش بجنگد. استقلال این فصل، مفت‌باز نیست و این چند گام رو به جلو است.

۵

۶

۷

۸

۶ پنالتی زدن به بیرانوند سخت است یا راحت؟ اگر از علی کریمی و فرشید اسماعیلی بپرسید، پاسخ‌شان قطعاً با یامگا متفاوت است. حسنی به نام استرس درون مغز یامگا جریان ندارد. گل کردن پنالتی در وقت‌های اضافه برای کوین پامگا از نوشیدن یک لیوان آب هم راحت‌تر است. در دربی ستاره‌های آن یامگا کوین پامگا بود که استقلال تازه فهمید غیبت او در دو دربی قبلی چقدر سنگین بوده. فرشید اسماعیلی و علی کریمی، در جریان بازی ۲ پنالتی از دست داده بودند و باعث شدند چند جام از استقلال گرفته شود! گل کردن پنالتی در وقت‌های اضافه دربی و در شرایطی که تیمت عقب باشد و البته دروازه‌بان پیش روی علی‌رضا بیرانوند باشد، کار آسانی نیست که یامگا به خوبی از پس آن برآید. پنالتی زدن به علی‌رضا بیرانوند یکی از سخت‌ترین کارهای دنیاست بخصوص آنکه این اتفاق در وقت‌های اضافه دربی رخ دهد و استقلال هم از پرسپولیس عقب باشد اما یامگا در کمال خونسردی، علی بیرونی فریب داد و پنالتی‌اش را گل کرد تا حالا او را بتوان پنالتی‌زن بهتری

اینکه کوین پامگا هرگاه پشت ضربه پنالتی ایستاده، استقلال بازنده از زمین بیرون نیامده است. این بازیکن ۲۷ ساله که حسابی در دل هواداران استقلال برای خود جای باز کرده، در سومین فصل حضورش در استقلال در ۷۰ بازی که به میدان رفته ۲۲ بار موفق به گلزنی شده که در اتفاقی ویژه ۱۵ تای آن از روی نقطه پنالتی به دست آمده و بقیه در جریان مسابقه به ثمر رسیده. یامگا که در ۱۸ بازی مختلف مقابل حریفان استقلال پایش به گلزنی باز شده در هیچ‌کدام از این مسابقه‌هایی که در نقش گلزن برای آبی‌ها ظاهر شده، استقلال سرشکسته از زمین خارج نشده است و به نوعی بازنده نبوده. جالب اینکه در جریان دربی زمانی که جواد نکونام متوجه شد داور به کمک VAR یک ضربه پنالتی به نفع تیمش اعلام کرده به قدری خوشحالی کرد که انگار در همان لحظه استقلال به گل رسیده است. چون به نوعی او می‌دانست که یامگا در نواختن ضربات پنالتی مهارت ویژه‌ای دارد و البته که هرگاه او برای استقلال گل بزند، آبی‌ها نمی‌بازند.

۷ نکونام خوب می‌جنگد و البته این جنگیدن را از استادش کی‌روش یاد گرفته. استقلال با همین جنگیدن هم دربی را نیاخت و هم صدر جدول را حفظ کرد. او البته جنگ در دربی را از کنفرانس مطبوعاتی آغاز کرد: «ما از جنس خودشان هستیم» جمله کلیدی جواد نکونام در کنفرانس قبل از بازی بود که راه حل مقابله با نیمکت حریف را یادآوری کرد. اتفاقات لب خط از خود بازی گاهی جذاب‌تر بود. اگرچه شادی نکو بعد از گل تساوی به پرسپولیس بسیار اگرچره و خارج از یک شادی معمولی بود. نکو به گونه‌ای شادی کرد که گویی فاتح جام جهانی شده! این شادی احتمالاً پاسخی به شادی امید عالیشاه و بازیکنان پرسپولیس بود اما از مری دنیا دیده‌ای چون نکونام بعید بود وارد چنین بازی بچگانه‌ای شود. در دقایقی که استقلال عقب بود، چاره‌ای برای نکونام نبود جز بازی مستقیم و ارسال‌های بلند و استفاده از توپ‌های سوم. جایی که یحیی نتوانست ضد تاکتیک آن را رو کند و آسمان آزادی برای استقلال شد.

۸ VAR تفاوت مهم این دربی با بقیه دربی‌ها بود، اتفاقی که باید آن به فال نیک گرفت و به بقیه ورزشگاه‌ها هم رساند تا قهرمان واقعی لیگ مشخص شود و حق به حقدار برسد. طبیعتاً کسانی با VAR مخالفت می‌کنند که از نبود آن دچار منفعت می‌شوند. اگر VAR نبود، استقلال دربی را باخته بود چون بنیادی‌فر، هیچ اعتقادی به پنالتی در صحنه خطای نعمتی روی رضواند نداشت.